Odense Friskole

Fagplan for Tysk

Formål

Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet tysk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om tysk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.
Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Slutmål og centrale kundskabs- og færdighedsområder

Sprog udvikles i et menneskeligt fællesskab og er således udtryk for et lands eller en gruppes kultur. Undervisningen i tysk skal give eleverne mulighed for at kunne bruge tysk som kommunikationsmiddel
i mellemeuropæiske og internationale sammenhænge. Sproget er et redskab, som både kan give dem del i værdifulde kundskaber og oplevelser samt muligheder for at udveksle tanker, holdninger,
følelser osv. Derved bidrager tilegnelsen af sproget til elevernes personlige udvikling.
Når eleverne møder tysk i skolen, har de fra undervisningen i dansk og engelsk viden og erfaringer om sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse. Endvidere møder de fleste elever i deres dagligdag uden for skolen fremmedsprog i et stadigt stigende omfang. Undervisningen i tysk må bygge på disse forudsætninger.
De centrale kundskabs- og færdighedsområder er angivelser af undervisningens indhold, og de skal anvendes som pejlemærker både ved planlægningen og ved evalueringen af undervisningsforløb.

Slutmål for faget tysk efter 9. klassetrin

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal bruge tysk til mange forskellige formål. De skal derfor arbejde med:
- At forstå talt tysk af forskellige typer og reagere på det på en måde, der er relevant for situationen.
- At udtrykke sig hensigtsmæssigt både i samtaler og i sammenhængende mundtlige fremstillinger.

- Fremlægge et forberedt emne og redegøre for, kommentere og udtrykke synspunkter.
- At forstå og bearbejde forskellige typer af tekster ud fra forskellige formål, herunder billed-, film-, fjernsyns- og videotekster.
- At læse tekster, som kan opfylde behov for blandt andet information, spænding og oplevelser. At udtrykke sig hensigtsmæssigt i sammenhængende skriftlige fremstillinger.
- Redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer.
- Udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner.

Sprog og sprogbrug

Sprogets brug bestemmes af en række forhold som hensigt, situation, afsender og modtager. Eleverne
skal derfor arbejde med:
- Udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt.
- Det tyske sprogs opbygning og funktion, herunder ordforråd, udtale og grammatik.
- Sprogets forskellige virkemidler, herunder den betydning det har at udtrykke sig præcist, varieret og sammenhængende.
- Anvende ofte forekomne faste vendinger og kulturbundne udtryk.
- Anvende relevante lytte- og læsestrategier.
- Anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse.
- Anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Eleverne skal udvikle deres forståelse af, hvordan de bedst tilegner sig tysk. De skal derfor arbejde med:
- Vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk.
- Udnytte viden om ligheder mellem tysk og andre sprog.
- Vælge strategier, der understøtter forståelsen af sproget og fremmer sprogproduktionen.
- Udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet.
- Anvende grammatiske oversigter, ordbøger og andre opslagsværker.
- Anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning i forbindelse med netværk.
- Vælge praktisk-musiske udtryksformer, herunder it-baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk.
- Vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser.
- Udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet.

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne skal opleve, at de igennem sprog får indblik i kultur. De skal derfor arbejde med:
- Anvende grundlæggende viden om levevilkår, dagligliv, værdiforestillinger, normer, geografi og historie i tysksprogede lande.
- Drage sammenligninger mellem den tysksprogede kultur og egen kultur.
- At orientere sig om omverdenen gennem brug af tysk også som internationalt kommunikationsmiddel og derved udvikle deres forståelse af andres kulturelle forudsætninger og måder at leve på.

- Tysk i tværfaglige sammenhænge, fx i tema- og projektarbejde.

Slutmål for faget tysk efter 10. klassetrin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:
- At forstå talt tysk af forskellige typer og reagere på det på en måde, der er relevant for situationen.
- At udtrykke sig hensigtsmæssigt både i samtaler og i sammenhængende mundtlige fremstillinger.
- At forstå og bearbejde forskellige typer af tekster ud fra forskellige formål, herunder billed-, film-, fjernsyns- og videotekster.
- At læse tekster, som kan opfylde behov for blandt andet information, spænding og oplevelser. At udtrykke sig hensigtsmæssigt i sammenhængende skriftlige fremstillinger.
- Redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer.
- Udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner.

Sprog og sprogbrug

Sprogets brug bestemmes af en række forhold som hensigt, situation, afsender og modtager. Eleverne
skal derfor arbejde med:
- Udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt.
- Det tyske sprogs opbygning og funktion, herunder ordforråd, udtale og grammatik.
- Sprogets forskellige virkemidler, herunder den betydning det har at udtrykke sig præcist, varieret og sammenhængende.
- Anvende ofte forekomne faste vendinger og kulturbundne udtryk.
- Anvende relevante lytte- og læsestrategier.
- Anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse.
- Anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Eleverne skal udvikle deres forståelse af, hvordan de bedst tilegner sig tysk. De skal derfor arbejde med:
- Vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk.
- Udnytte viden om ligheder mellem tysk og andre sprog.
- Vælge strategier, der understøtter forståelsen af sproget og fremmer sprogproduktionen.
- Udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet.
- Anvende grammatiske oversigter, ordbøger og andre opslagsværker.
- Anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning i forbindelse med netværk.
- Vælge praktisk-musiske udtryksformer, herunder it-baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk.
- Vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser.
- Udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne skal opleve, at de igennem sprog får indblik i kultur. De skal derfor arbejde med:
- Anvende grundlæggende viden om levevilkår, dagligliv, værdiforestillinger, normer, geografi og historie i tysksprogede lande.
- Drage sammenligninger mellem den tysksprogede kultur og egen kultur.
- At orientere sig om omverdenen gennem brug af tysk også som internationalt kommunikationsmiddel og derved udvikle deres forståelse af andres kulturelle forudsætninger og måder at leve på.
- Anvende tysk som kommunikationsmiddel, fx i internationale projekter og i mødet med tysktalende i og udenfor skolen.
- Tysk i tværfaglige sammenhænge, fx i tema- og projektarbejde.

Læseplan

Tysk 6.-10.klasse

Læseplanen indeholder en angivelse af undervisningens progression i tre forløb.
Tyskundervisningen
skal dog betragtes som et samlet hele fra 6. til 9./10. klasse uden mærkbare overgange mellem forløbene.
Undervisningen skal over en periode omfatte samtlige fire centrale kundskabs- og færdighedsområder.
Disse skal ses i en tæt, indbyrdes sammenhæng og bør integreres i de enkelte undervisningsforløb.
3
Undervisningen bygger på, at eleverne bl.a. fra dansk og engelsk allerede har en kunnen, viden og erfaring med hensyn til at lære, til sprog og dets brug, til begreber, til forståelse af deres omverden samt til brug af edb.
Eleverne opbygger igennem hele undervisningsforløbet deres selvtillid som sprogbrugere og deres forståelse af gode arbejds- og samarbejdsformers betydning for sprogtilegnelsen. Der skiftes således mellem forskellige organisations-former (individuelt, par, gruppe, klasse) afhængig af aktiviteternes art.
De sproglige aktiviteter tilrettelægges således, at eleverne møder en mangfoldighed af oplevelser og sanseindtryk. Praktisk-musiske arbejds- og udtryksformer indgår i de sammenhænge, hvor de kan tilføre undervisningen en yderligere dimension.

1. forløb: 6. klasse

Eleverne skal arbejde med emneområder, der er konkrete, dagligdags og virkelighedsnære, samtidig med at de appellerer til deres fantasi.

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal arbejde med:
- Lyttefærdighed, blandt andet gennem brug af lyd- og billedmedier i et let forståeligt sprog om nære og genkendelige emner.
- Talefærdighed med særlig vægt på spørge- og svarteknikker.
- Sproget i situationer, hvor sprog og handling (herunder gestik og mimik) knyttes sammen, fx i sange, dramatiseringer, interviews, kommunikations- og rollespil.

- Elementær skrivefærdighed, fx i form af gloseindlæring og korte sætninger.
- At læse korte og sprogligt enkle tekster inden for skønlitteratur og sagprosa, ofte med støtte i billeder og lyd.
- Små fremlæggelser, hvor elever f.eks. kan præsentere sig selv, deres familie o.s.v., evt. ved hjælp af it og andre medier.

Sprog og sprogbrug

Elevernes sproglige iagttagelser er udgangspunkt for sammenligninger mellem dansk og tysk sprog og sprogbrug.
Den kommunikative situation er bestemmende for ordvalg og grammatik, og derfor er grammatikken underordnet sprogbrugen.
Eleverne arbejder med:
- Sprogets brug i forskellige situationer.
- Et aktivt ordforråd i konkrete situationer.
- Ordklasser og deres funktion i forhold til hinanden, bl.a. med henblik på brug af ordbog.
- Sætningens grundstruktur.
- Grundlæggende bøjningsformer.

Sprogtilegnelse

Eleverne udvikler deres bevidsthed om, hvordan de tilegner sig tysk. Dette sker ved, at de:
- Benytter tysk mest muligt.
- Forsøger at gøre sig forståelige, selvom deres sproglige formåen ikke slår til.
- Arbejder med at gætte kvalificeret.
- Anvender lytte- og læsestrategier afpasset efter formålet.
- Inddrager deres erfaringer med forskellige lyd og billedmedier.
- Øver sig i at anvende ordbøger og andre hjælpemidler.
- Brug af sproget i situationer, hvor sprog og handling knyttes sammen, fx gennem kommunikationsspil og lege.

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne arbejder med udgangspunkt i den viden, de forestillinger og de erfaringer, de har om Tyskland og andre tysktalende lande.
- Hovedvægten ligger på det nære miljø, herunder dagligliv og levevilkår.
- Sammenligninger mellem tysk kultur og elevernes egen kultur indgår i undervisningen.

2. forløb: 7. klasse

Eleverne skal arbejde med emneområder, der er konkrete, dagligdags og virkelighedsnære, samtidig med at de appellerer til deres fantasi

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal arbejde med:
- Lyttefærdighed, blandt andet gennem brug af lyd- og billedmedier i et let forståeligt sprog om nære og genkendelige emner.
- Talefærdighed med særlig vægt på spørge- og svarteknikker.
- Sproget i situationer, hvor sprog og handling (herunder gestik og mimik) knyttes sammen, fx i

sange, dramatiseringer, interviews, kommunikations- og rollespil.
- Elementær skrivefærdighed, fx i form af billedtekster, digte, enkle breve, beskrivelser og meddelelser.
- At læse korte og sprogligt enkle tekster inden for skønlitteratur og sagprosa, ofte med støtte i lyd- og billedmedier.
- Små fremlæggelser, hvor elever f.eks. kan præsentere sig selv, deres familie o.s.v., evt. ved hjælp af it og andre medier.

Sprog og sprogbrug

Elevernes sproglige iagttagelser er udgangspunkt for sammenligninger mellem dansk og tysk sprog og sprogbrug.
Den kommunikative situation er bestemmende for ordvalg og grammatik, og derfor er grammatikken underordnet sprogbrugen.
Eleverne arbejder med:
- Sprogets brug i forskellige situationer.
- Et aktivt ordforråd i konkrete situationer.
- Ordklasser og deres funktion i forhold til hinanden, bl.a. med henblik på brug af ordbog.
- Sætningens grundstruktur.
- Grundlæggende bøjningsformer.

Sprogtilegnelse

Eleverne udvikler deres bevidsthed om, hvordan de tilegner sig tysk. Dette sker ved, at de:
- Benytter tysk mest muligt.
- Udnytter mulighederne for at bruge tysk uden for skolen.
- Forsøger at gøre sig forståelige, selvom deres sproglige formåen ikke slår til.
- Arbejder med at gætte kvalificeret.
- Anvender lytte- og læsestrategier afpasset efter formålet.
- Inddrager deres erfaringer med lyd- og billedmedier.
- Øver sig i at anvende ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler.
- Brug af sproget i situationer, hvor sprog og handling knyttes sammen, fx gennem kommunikationsspil og lege.

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne arbejder med udgangspunkt i den viden, de forestillinger og de erfaringer, de har om Tyskland og andre tysktalende lande.
- Hovedvægten ligger på det nære miljø, herunder dagligliv og levevilkår.
Sammenligninger mellem tysk kultur og elevernes egen kultur indgår i undervisningen.
- Der inddrages tekst- og billedmaterialer, herunder billedmedier, der afspejler mangfoldigheden i de tysktalende landes kulturer.
- Opbygning af grundlæggende geografisk og historisk viden om tysktalende lande.

3. forløb: 8. – 9. Klasse

Eleverne arbejder med emneområder og aktiviteter, som bør tilgodese en større modenhed i elevgruppen.
Samtidig arbejder de med en høj grad af selvstændighed og fordybelse

Eleverne arbejder med sproget som kommunikationsmiddel og som udtryk for tysk kultur. Indholdetbør omfatte en variation af aldersrelevante emner, tekster og aktiviteter.

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal arbejde med:
- Lyttefærdighed ved hjælp af forskellige typer lyttetekster.
- Mundtlig udtryksfærdighed, hvor de udtrykker egne følelser og meninger og reagerer på andres, kommenterer og argumenterer, spørger om og videregiver informationer om dagligdags forhold.
- At uddrage informationer fra forskellige typer af billedtekster, fx illustrationer, billedmedier og andre elektroniske medier.
- At læse og bearbejde forskellige teksttyper inden for skønlitteratur og sagprosa.
- Skriveaktiviteter, der mere og mere fokuserer på et forståeligt og sammen hængende sprog, hvor indhold og stil søges afpasset efter modtager og formål
- Forskellige præsentationsformer, fx plancher, redegørelser, dramatiseringer samt brug af forskellige lyd- og billedmedier.

Sprog og sprogbrug

Eleverne arbejder med sproglig opmærksomhed, således at de bliver i stand til at forstå, hvordan brugen af tysk skifter alt efter hensigt, situation og emne.
Eleverne skal arbejde med:
- Elementære forskelle på tale- og skriftsprog.
- Karakteristiske træk ved forskellige teksttyper.
- Teknikker til at organisere ordforråd, fx opstille ordfelter, synonymer og modsætningspar.
- Faste udtryk og vendinger.
- Sprogbrugsregler, elementer af sætningslæren og grundlæggende bøjningsformer, der er vigtige for de kommunikative færdigheder.

Eleverne udvider deres aktive ordforråd i takt med de emner og situationer, som undervisningsindholdet kræver.
Arbejdet med sprogiagttagelse og grammatik integreres så vidt muligt i såvel tekstarbejde som i mundtlig og skriftlig fremstilling.

Sprogtilegnelse

Eleverne styrker deres bevidsthed om, hvordan de tilegner sig tysk. Dette sker bl.a. ved, at de opsøger
og udnytter de muligheder, der er for at bruge tysk i og uden for skolen, samt ved at de bygger på deres erfaringer fra arbejdet med andre fremmedsprog.
Eleverne skal arbejde med:
- Strategier, der fremmer mundtlig kommunikation, fx omskrivning ved hjælp af andre ord.
- Lytte- og læsestrategier, afpasset efter formålet.
- Brugen af tysk i forbindelse med lyd- og billedmedier.
- It og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation og informationssøgning.
- Skriveprocessen og dens faser.
- Ordbøger, grammatiske oversigter og andre mulige hjælpemidler.

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne udbygger deres viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

Sammenligninger med danske forhold indgår i dette arbejde. Emneområderne kan fx være: Aktuelle problemstillinger, natur- og miljøforhold, skoleliv, fritidsliv, arbejdsliv, brug af medier og kulturelle erfaringer, herunder elementer af tysksproget ungdomskultur.
I arbejdet inddrages historiske og geografiske perspektiver for at belyse nutidige samfunds- og kulturforhold.
Der arbejdes med skønlitteratur, som kan give eleverne indsigt i dagligliv, levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande.
Eleverne bør have mulighed for at komme i kontakt med andre, hvor brugen af tysk er en reel nødvendighed, fx gennem skolekontakt, email, studieture, udvekslingsrejser eller møde med udlændinge i og uden for skolen.
Eleverne søger information, fx gennem brug af medier, opslagsbøger, leksika.

4. forløb: 10. klasse

Eleverne arbejder med emneområder og aktiviteter, som bør tilgodese en større modenhed i elevgruppen.
Samtidig arbejder de med en høj grad af selvstændighed og fordybelse.

Kommunikative færdigheder

Sproget som et aktivt kommunikationsmiddel er i centrum

Eleverne skal have mulighed for at møde et udbud af aldersvarende tekster, emner og aktiviteter

Forskellige medier inddrages i såvel receptive som produktive forløb.

Eleverne skal arbejde med:
- Lyttefærdighed gennem mødet med tysk brugt som modersmål i forskellige varianter.
- Mundtlig udtryksfærdighed, fx gennem referater, anmeldelser og fremlæggelser samt deltagelse i samtaler og diskussioner.
- At læse og bearbejde forskellige typer af tekster, såsom nyhedstekster, reklamer, noveller, digte og sangtekster.
- Selvstændig brug af forskelligartede informationskilder, lyd- og billedmedier, aviser, tidsskrifter og leksika.
- At skrive længere sammenhængende tekster, fx redegørelser, fortællinger, breve, læserbreve og ansøgninger, hvori indhold og stil søges afpasset efter læser og formål.
- Formidling af budskaber ved hjælp af forskellige præsentationsformer, fx plancher, redegørelser, dramatiseringer, samt lyd- og billedmedier
- Deltagelse i samtale og diskussioner.

Sprog og sprogbrug

Eleverne udvikler deres sproglige bevidsthed for at kunne benytte sproget relevant i forhold til situationen, fx i overensstemmelse med gængse sociale omgangsformer i tysktalende lande.

Eleverne videreudvikler deres evne til at benytte sproget i forhold til situation, hensigt og emne samtidig med deres interkulturelle kompetence.

Eleverne skal arbejde med:

- Karakteristiske træk ved forskellige teksttyper, fx breve samt berettende, beskrivende og argumenterende tekster.
- Et centralt, aktivt ordforråd i forbindelse med emner og situationer, der indgår i undervisningen.
- Sprogbrugsregler, elementer af sætningslæren og regler for ordstilling og bøjningsformer, der er vigtige for de kommunikative færdigheder.

Arbejdet med sprogiagttagelse og grammatik integreres så vidt muligt såvel i tekstarbejde som i mundtlig og skriftlig fremstilling.

Sprogtilegnelse

Eleverne styrker deres bevidsthed om, hvordan de tilegner sig tysk. Dette sker bl.a. ved, at de opsøger og udnytter de muligheder, der er for at bruge tysk i og uden for skolen, samt ved at de bygger på deres erfaringer fra arbejdet med andre fremmedsprog.

Eleverne skal arbejde med:
- Strategier, der fremmer mundtlig kommunikation, fx omskrivning ved hjælp af andre ord.
- Læseprocessen og læsestrategier i forbindelse med tekstarbejde og informationssøgning.
- Brugen af tysk i forbindelse med lyd- og billedmedier.
- Skriveprocessen og dens faser.
- Ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler.
- It og medier muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation og informationssøgning

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne udbygger deres viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande. Sammenligninger med danske forhold indgår i dette arbejde.
- Emneområderne kan fx være: Aktuelle problemstillinger, elementer af tysksproget ungdomskultur,
uddannelse og erhverv, miljøspørgsmål, minoriteter og menneskerettigheder.

I arbejdet inddrages historiske og geografiske perspektiver for at belyse nutidige samfunds- og kulturforhold.
- Der arbejdes med skøn og faglitteratur, som kan give eleverne indsigt i dagligliv, levevilkår, værdier og
normer i tysktalende lande.
- Eleverne bør have mulighed for at komme i kontakt med andre, hvor brugen af tysk er en reel nødvendighed, fx gennem skolekontakt, email, studieture, udvekslingsrejser eller møde med udlændinge i og uden for skolen.
- Eleverne søger information, fx gennem avislæsning, brug af opslagsbøger, leksika og lyd- og billedmedier.

Delmål efter 6. Klassetrin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lytte til og forstå sætninger og udtryk i forbindelse med nære og genkendelige emner, f.eks. interesser, fritid, venner, familie og skolen
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om de ovenstående genkendelige emner.
- læse og forstå hovedindholdet af sprogligt enkle tekster om nære og genkendelige emner.
- gennemføre små dialoger om sig selv, familie, fritid, skole og interesser i et enkelt sprog.
- gengive hovedindholdet af en kort, let tekst i et enkelt sprog, fx ved hjælp af lærerstyrede spørgsmål.
- Skrive ord, udtryk samt lette sætninger inden for nære og genkendelige emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig med en forståelig udtale og intonation
- anvende et tilstrækkeligt ordforråd til at kunne forstå og tale om nære og genkendelige emner.
- anvende de almindeligste faste udtryk og vendinger, f.eks. høfligheds- og omgangsformer
- anvende relevante lytte og samtalestrategier i forbindelse med besvarelse af spørgsmål til nære og genkendelige emner.
- anvende relevante læsestrategier i forbindelse enkle tekster.
- kende til ordstilling og ordklasser
- anvende de vigtigste verber i præsens. (sein, haben og werden)
- kende til substantivernes køn.
- Stave enkle ord og udtryk.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lægge mærke til ligheder mellem tysk og andre sprog
- gætte kvalificeret i forbindelse med lytning og læsning.
- anvende enkle forarbejdede kommunikationsstrategier, f.eks. bede om hjælp til at udtrykke

sig og lade kropssprog og mimik understøtte den mundtlige kommunikation.
- turde udtrykke sig på tysk.
- uddrage og anvende informationer af enkle teksttyper, f.eks. nettekster og tv-programmer.
- anvende ordbøger, både i bogform og elektronisk.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende grundlæggende geografisk viden om Tyskland.

.

Delmål efter 7. klassetrin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lytte til og forstå sætninger og udtryk i forbindelse med nære og genkendelige emner, f.eks. interesser, fritid, venner, familie og skolen
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om de ovenstående genkendelige emner.
- læse og forstå hovedindholdet af sprogligt enkle tekster om nære og genkendelige emner.
- gennemføre små dialoger om sig selv, familie, fritid, skole og interesser i et enkelt sprog.
- gengive hovedindholdet af en kort, let tekst i et enkelt sprog.
- præsentere et forberedt emne i et enkelt sprog.
- skrive ord, udtryk og lette tekster inden for nære og genkendelige emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig med en forståelig udtale og intonation
- anvende et tilstrækkeligt ordforråd til at kunne forstå og tale om nære og genkendelige emner.
- anvende de almindeligste faste udtryk og vendinger, f.eks. høfligheds- og omgangsformer
- anvende relevante lytte og samtalestrategier i forbindelse med enkle dialoger og

redegørelser.
- anvende relevante læsestrategier i forbindelse enkle tekster og i arbejdet med elektroniske medier.
- kende til ordstilling og ordklasser
- anvende de vigtigste verber i præsens
- kunne substantivernes køn og flertal i nominativ og akkusativ
- kende til modalverberne.
- kunne genkende og anvende grundled, udsagnsled, omsagnsled til grundled og genstandsled i sætningsanalyse og oversættelsesøvelser.
- Stave enkle ord og udtryk

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lægge mærke til ligheder mellem tysk og andre sprog
- gætte kvalificeret i forbindelse med lytning og læsning.
- anvende enkle kommunikationsstrategier, f.eks. bede om hjælp til at udtrykke sig og lade kropssprog og mimik understøtte den mundtlige kommunikation.
- turde udtrykke sig på tysk og udnytte muligheder for at opsøge sproget i og uden for skolen.
- anvende computeren til informationssøgning og kommunikation.
- uddrage og anvende informationer af enkle teksttyper, f.eks. nettekster og tv-programmer.
- vælge praktisk- musiske udtryk i forbindelse med enkle præsentationer.
- kende til skriveprocessens faser.
- anvende ordbøger, både i bogform og elektronisk.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lægge mærke til ligheder mellem tysk og andre sprog
- gætte kvalificeret i forbindelse med lytning og læsning.
- anvende enkle kommunikationsstrategier, f.eks. bede om hjælp til at udtrykke sig og lade kropssprog og mimik understøtte den mundtlige kommunikation.
- turde udtrykke sig på tysk og udnytte muligheder for at opsøge sproget i og uden for skolen.
- anvende computeren til informationssøgning og kommunikation.
- uddrage og anvende informationer af enkle teksttyper, f.eks. nettekster og tv-programmer.
- vælge praktisk- musiske udtryk i forbindelse med enkle præsentationer.
- kende til skriveprocessens faser.
- anvende ordbøger, både i bogform og elektronisk

Delmål efter 9. klasse

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at
Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindholdet af talt tysk, som det forekommer i forskellige teksttyper om nære og centrale emner fra dagligdagen
- lytte efter og forstå detaljer i talt tysk, som de forekommer i forskellige teksttyper inden for nære og centrale emner fra dagligdagen
- læse og forstå hovedindhold og detaljer i forskellige teksttyper, fx prosa, nyhedstekster, reklamer og sangtekster
- spørge om og udveksle meninger, holdninger og informationer inden for nære og centrale emner fra dagligdagen
- redegøre i et enkelt sprog inden for nære og centrale emner
- præsentere et forberedt emne i et enkelt sprog
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig med en klar og forståelig udtale og intonation
- anvende et centralt ordforråd inden for nære og genkendelige emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende lyttestrategier, herunder lytte efter hovedindhold eller lytte efter væsentlige detaljer
- anvende læsestrategier, herunder skimming og skanning
- anvende kommunikationsstrategier i samtaler, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og bruge andre ord og vendinger
- anvende viden om sprogets opbygning, især ordklasser, verbernes former og kongruens, ordstilling og enkle konnektorer
- anvende retskrivning, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- være bevidste om ligheder mellem tysk og andre sprog
- være bevidste om lyttestrategier, herunder lytte efter hovedindhold eller lytte efter væsentlige detaljer
- være bevidste om læsestrategier, herunder skimming og skanning
- være bevidste om kommunikationsstrategier, herunder brug af andre ord og vendinger
- turde bruge sproget uden at være sikker på, at det er sprogligt korrekt
- udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og uden for skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster, herunder også internettekster m.m.
- vælge praktisk-musiske udtryksformer i forbindelse med en fremlæggelse
- anvende viden om skriveprocessens faser
- anvende ordbøger og grammatiske oversigter hensigtsmæssigt

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende geografisk og historisk almenviden om tysktalende lande
- anvende almenviden fra skønlitteratur, sagprosa og medier om levevilkår, kulturer og kunst i tysksprogede lande
- anvende tysk som kommunikationsmiddel, fx i internationale projekter og i mødet med tysktalende i og uden for skolen
- foretage interkulturelle sammenligninger på baggrund af deres almenviden